

Sygn. akt III AUa 409/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 października 2012 r.

Sąd Apelacyjny w Szczecinie - Wydział III Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Barbara Białecka
Sędziowie:	SSA Jolanta Hawryszko SSA Urszula Iwanowska (spr.)
Protokolant:	St. sekr. sąd. Edyta Rakowska

po rozpoznaniu w dniu 11 października 2012 r. w Szczecinie

sprawy J. W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o składki

na skutek apelacji ubezpieczonego

od wyroku Sądu Okręgowego w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 lutego 2012 r. sygn. akt VII U 1755/11

oddala apelację.

Uzasadnienie:

Decyzją z dnia 19 sierpnia 2010 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. określił wysokość należności J. W. z tytułu nieopłaconych składek w łącznej kwocie 6.478 zł 52 gr., w tym:

- 41 zł 92 gr. z tytułu składek na ubezpieczenie społeczne za styczeń 2003 r.,
- 2.816 zł 62 gr. z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia 2000 r. do stycznia 2003 r.,
- 2 zł 98 gr. z tytułu składek na Fundusz Pracy za styczeń 2003 r.,
- 3.617 zł z tytułu odsetek na dzień 19 sierpnia 2010 r.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczony wniósł o jej zmianę wskazując, że w spornym okresie pracował w Zakładzie (...) w T. i jednocześnie prowadził działalność gospodarczą, wobec czego wszystkie należne ubezpieczenia opłacał już jego zakład pracy.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie w całości, argumentując jak w zaskarżonej decyzji oraz dodatkowo wyjaśniając, że stosownie do treści art. 82 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej ze środków publicznych (j. t. Dz. U. z 2008 r., nr 164, poz. 1027 ze zm.), w przypadku, gdy ubezpieczony uzyskuje przychody z więcej niż jednego tytułu do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, o którym mowa w art. 66 ust. 1, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie.

Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 2 lutego 2011 r. oddalił odwołanie J. W. (pkt I) i odstąpił od obciążania odwołującego kosztami zastępstwa procesowego (pkt II).

Organ rentowy wniósł zażalenie na postanowienie o kosztach zawarte w punkcie II powyższego orzeczenia, zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, naruszenie art. 102 k.p.c. oraz art. 233 § k.p.c. i w konsekwencji wnosząc o zmianę zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od J. W. na rzecz organu rentowego kosztów zastępstwa procesowego kwocie 1.200 zł oraz kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym.

Z wyrokiem Sądu Okręgowego nie zgodził się również J. W., który w wywiedzionej apelacji zarzucił naruszenie art. 66 ust. 1 ustawy o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, ustawy z 2003 roku i ugruntowanego stanowiska judykatury.

Wyrokiem z dnia 13 lipca 2011 r. Sąd Apelacyjny w Szczecinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych uchylił zaskarżony wyrok w punkcie I w części dotyczącej ustalenia wysokości należności z tytułu nieopłaconych składek płatnika J. W. na koncie ubezpieczenia zdrowotnego za okres od sierpnia 2000 r. do stycznia 2003 r. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej oraz punkt II w całości i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu, pozostawiając mu rozstrzygnięcie o kosztach instancji odwoławczej.

Sąd drugiej instancji wyjaśnił, że Sąd Okręgowy nie poczynił niezbędnych ustaleń w przedmiocie faktycznych przychodów uzyskiwanych przez J. W. w okresie objętym zaskarżoną decyzją tj. od sierpnia 2000 r. do stycznia 2003 r. Sąd odwoławczy wskazał, że w omawianym okresie między stronami spornym był obowiązek opłacania przez ubezpieczonego składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej w trakcie trwania stosunku pracy, dlatego należało zastosować art. 8 pkt 1 lit. a i c ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Zgodnie z tą normą obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby objęte ubezpieczeniem społecznym, które są pracownikami i osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Natomiast w myśl art. 22 cytowanej ustawy, jeżeli ubezpieczony uzyskiwał przychody z więcej niż jednego źródła, składka na ubezpieczenie zdrowotne była opłacana od wszystkich tych przychodów. Reasumując, w ocenie Sądu Apelacyjnego, J. W. będąc zatrudnionym w Zakładzie (...) i prowadząc jednocześnie działalność gospodarczą zobowiązany był odprowadzać składki z obu tytułów, o ile generowały przychody.

Dalej sąd drugiej instancji zalecił sądowi pierwszej instancji przy ponownym rozpoznaniu sprawy przeprowadzenie postępowania dowodowego poprzez przesłuchanie J. W. na okoliczność prowadzonej działalności gospodarczej, jej rozmiaru, warunków oraz uzyskiwania przychodów z tytułu tej działalności w całym spornym okresie. Dalej Sąd Apelacyjny wskazał, że dodatkowo Sąd Okręgowy winien zwrócić się do Urzędu Skarbowego właściwego dla płatnika, celem pozyskania stosownych dowodów z dokumentów w omawianym zakresie, ustalenia, czy działalność gospodarcza ubezpieczonego prowadzona w spornym okresie dawała przychód (i to bez względu na jego wysokość, sposób zagospodarowania). Zdaniem Sądu Apelacyjnego rozstrzygnięcie dotyczące odstąpienia od obciążania ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego zapadło również bez wnikliwej analizy sytuacji finansowej i osobistej J. W..

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Okręgowy w Szczecinie VII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych wyrokiem z dnia 2 lutego 2011 r. oddalił odwołanie (punkt I) i odstąpił od obciążenia ubezpieczonego kosztami zastępstwa procesowego (punkt II).

Powyższe orzeczenie Sąd Okręgowy oparł o następujące ustalenia faktyczne i rozważania prawne:

Od 19 października 1995 r. do 31 stycznia 2003 r. J. W. prowadził pozarolniczą działalność gospodarczą polegającą na: dorabianiu kluczy, naprawie parasoli, maszyn do szycia/pisania i wszelkich podobnych naprawach. W powyższym okresie odwołujący nie opłacał z tego tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne.

Jednocześnie od 1 stycznia 1999 r. do 28 stycznia 2003 r. skarżący był zgłoszony do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia przez Zakład (...) w T. (składki na ubezpieczenia społeczne odprowadzał pracodawca).

Po ustaniu zatrudnienia, a w okresie prowadzenia działalności gospodarczej, tj. od 28 stycznia 2003 r. do 31 stycznia 2003 r. nie zarejestrowano wpłat na Fundusz Ubezpieczenia Zdrowotnego, Fundusz Pracy oraz ubezpieczenia społeczne.

Z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej skarżący osiągnął:

- w 2000 roku - przychód w wysokości 2.440 zł (koszty uzyskania tego przychodu wyniosły 3.919 zł 55 gr.),
- w 2001 roku - przychód w wysokości 1.661 zł (koszty uzyskania tego przychodu wyniosły 2.061 zł 78 gr.),
- w 2002 roku - przychód w wysokości 1.746 zł (koszty uzyskania tego przychodu wyniosły 1.732 zł 72 gr.),
- w 2003 roku - przychód w wysokości 4.123 zł 60 gr.

Już w pierwszym miesiącu spornego okresu (sierpień 2000 rok) ubezpieczony zadeklarował dla podatku od towarów i usług wartość sprzedaży netto opodatkowaną stawką 22% w kwocie 53 zł.

Na podstawie zgromadzonej dokumentacji, na dzień 19 sierpnia 2010 r. w Kompleksowym Systemie ZUS stwierdzono na koncie płatnika J. W. zaległości z tytułu nieopłaconych składek na:

- ubezpieczenie społeczne za styczeń 2003 r. na kwotę 41 zł 92 gr.,
- ubezpieczenie zdrowotne za okres od sierpnia 2000 r. do stycznia 2003 r. na kwotę 2.816 zł 62 gr.,
- Fundusz Pracy za styczeń 2003 r. na kwotę 2 zł 98 gr.,

oraz z tytułu odsetek na dzień 19 sierpnia 2010 r. na kwotę 3.617 zł.

Dwadzieścia lat temu skarżący został eksmitowany z mieszkania. Aktualnie jest osobą bezdomną, jedynie tymczasowo zajmującą pokój w lokalu mieszkalnym. Nie posiada żadnego majątku, oszczędności.

Od 6 sierpnia 2010 r. ubezpieczony prowadzi działalność gospodarczą w zakresie naprawy obuwia i wyrobów skórzanych. Z tytułu tej działalności, po odjęciu wszelkich niezbędnych wydatków, pozostaje mu miesięcznie na przeżycie około 600-700 zł.

Po ustaleniu powyższego stanu faktycznego Sąd Okręgowy uznał, że odwołanie ubezpieczonego okazało się niezasadne wskazując, iż na aktualnym etapie postępowania kwestię sporną oddaną pod rozagę tego Sądu stanowiła zasadność obciążania ubezpieczonego obowiązkiem opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu działalności gospodarczej prowadzonej w trakcie trwania stosunku pracy. Płatnik nie kwestionował tego, że nie opłacił spornych składek.

Najpierw sąd pierwszej instancji podkreślił, że regulacja prawna ubezpieczenia społecznego cechuje się tym, iż ma charakter regulacji ścisłej, na którą składają się normy bezwzględnie obowiązujące. Z określonymi elementami stanu faktycznego przepisy prawa wiążą powstanie określonych skutków prawnych, niezależnie od woli stron.

Biorąc pod uwagę okres, którego spór dotyczy Sąd Okręgowy wskazał, że w sprawie należało zastosować przepisy ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym. Zgodnie z art. 8 pkt 1 lit. a i c tej ustawy, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby objęte ubezpieczeniem społecznym, które są pracownikami i osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność. Zgodnie natomiast z art. 22 ustawy w przypadku, gdy ubezpieczony uzyskiwał przychody z więcej niż jednego źródła, składka na ubezpieczenie zdrowotne winna być opłacana od wszystkich tych przychodów.

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy sąd pierwszej instancji przyjął, że J. W. będąc pracownikiem Zakładu (...) oraz prowadząc jednocześnie pozarolniczą działalność gospodarczą miał obowiązek odprowadzać sporną składkę na ubezpieczenie zdrowotne z tytułu prowadzonej działalności, o ile z tego tytułu również uzyskiwał przychód. Celem rozstrzygnięcia powyższej kwestii sąd meriti dopuścił dowód z przesłuchania ubezpieczonego, który wyjaśnił na czym polegała prowadzona przez niego działalność gospodarcza w okresie 1992 roku do stycznia 2003 r. oraz, że w ostatnich latach działalność ta nie przynosiła dochodu, ponieważ to co zarobił pochłaniały koszty konieczne do uzyskania dochodu. Dalej ubezpieczony wskazał, że niekiedy uzyskiwał minimalny dochód, a czasem nawet ponosił stratę. Jednocześnie ubezpieczony twierdził, że posiada część dokumentacji dotyczącej prowadzenia przedmiotowej działalności, jednak nie uczynił zadość wezwaniu sądu i nie przedłożył jej w zakreślonym przez sąd terminie.

W dalszej kolejności Sąd Okręgowy zwrócił się do właściwego Urzędu Skarbowego o nadesłanie dokumentów rozliczeń rocznych PIT oraz deklaracji VAT od stycznia 2000 r. do stycznia 2003 r. i wskazał, że z analizy nadesłanych dokumentów jednoznacznie wynika, iż w latach 2000-2003 ubezpieczony uzyskiwał przychód z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej w wysokości ustalonej w stanie faktycznym sprawy. Wprawdzie w przeważającej części spornego okresu działalność ta przynosiła ubezpieczonemu więcej start niż dochodu, ponieważ koszty uzyskania przychodu zazwyczaj przewyższały przychód, jednak J. W. uzyskiwał z jej tytułu przychód. Poza tym o uzyskiwaniu przez odwołującego przychodu świadczą również nadesłane deklaracje dla podatku od towaru i usług (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 14 września 2010 r., III A Ua 415/20). Bez znaczenia pozostaje zatem fakt, że owa działalność nie przynosiła żadnego, bądź minimalny dochód, ponieważ wolą ustawodawcy było objęcie ubezpieczeniem społecznym ubezpieczonych, którzy uzyskali z jej tytułu jakikolwiek przychód.

Reasumując sąd pierwszej instancji zaznaczył, że z przytoczonych na wstępie przepisów jednoznacznie wynika, że ubezpieczony osiągający przychody z więcej niż jednego tytułu, z którego wynika obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego, opłaca składkę od każdego z tych tytułów. W związku z tym sąd meriti przyjął, że J. W., pozostając w stosunku pracy, bezzasadnie pomijał przy wymiarze składki na ubezpieczenie zdrowotne przychody z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej. Znajdował się w kręgu podmiotowym osób objętych obowiązkiem ubezpieczenia zdrowotnego, wobec czego składka na ubezpieczenie zdrowotne winna być opłacona również od przychodów uzyskanych z prowadzonej przez niego pozarolniczej działalności gospodarczej. Jednocześnie sąd meriti, jeszcze raz stanowczo podkreślił, że nieistotna jest wysokość uzyskanego przez niego przychodu oraz sposób jego zagospodarowania.

Sąd Okręgowy w pełni podzielił stanowisko Sądu Apelacyjnego w Białymstoku, że przychody uzyskiwane ze stosunku pracy oraz równocześnie z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej stanowią łączną podstawę do opłacania składki na ubezpieczenie zdrowotne, zgodnie z przepisami art. 21 i art. 22 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (wyrok z dnia 3 lutego 2000 r., III A Ua 837/99).

Kontynuując, w ocenie sądu pierwszej instancji, dla nieopłacania należnych organowi rentowemu składek nie może być usprawiedliwieniem niewiedza płatnika, czy też fakt, że nie został on poinformowany przez organ rentowy o konieczności opłacania składek. Podstawą uchylenia się od płacenia omawianych składek nie jest również to, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych przez znaczny okres nie wzywał ubezpieczonego do uiszczenia zaległych składek, zwlekając ze skierowaniem do niego stosownego żądania.

Sąd Okręgowy wskazał, że rola organu rentowego sprowadza się jedynie do egzekwowania należności i to zadanie organ rentowy może wykonywać w czasie przez siebie ustalonym, byle przed upływem terminu przedawnienia składek,

który w chwili wydawania zaskarżonej decyzji - w odniesieniu do najstarszych należnych składek za sierpień 2000 roku - jeszcze nie nastąpił. Nie jest również zobowiązany do wcześniejszego informowania płatnika o stwierdzonych zaległościach. To ubezpieczony ponosi konsekwencje swojej niewiedzy oraz nie opłacania składek, jak również ryzyko, że Zakład Ubezpieczeń Społecznych skorzysta ze swoich uprawnień, rozpoczynając postępowanie zmierzające do wyegzekwowania należnych składek tuż przed upływem terminu przedawnienia należności.

Z tych względów sąd pierwszej instancji uznał zaskarżoną decyzję za prawidłową i mając na uwadze powyższe na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie.

W punkcie II wyroku Sąd Okręgowy odstąpił od obciążania J. W. kosztami procesu korzystając z art. 102 k.p.c., umożliwiającego w wypadkach szczególnych odstąpienie od obciążania kosztami strony przegrywającej sprawę. Sąd meriti wziął przy tym pod uwagę trudną sytuację finansową i osobistą odwołującego, w tym wysokość ciążących na ubezpieczonym zaległości względem organu rentowego, kosztów utrzymania aktualnie prowadzonej przez niego działalności gospodarczej, brak jakichkolwiek oszczędności, czy trwałego majątku. Poza tym skarżący od wielu lat jest osobą bezdomną, obecnie jedynie tymczasowo wynajmuje pokój, żyje z niewielkich kwot, które uda mu się zarobić w danym miesiącu z tytułu prowadzonej od stosunkowo niedawna nowej działalności gospodarczej.

Z powyższym wyrokiem Sądu Okręgowego w Szczecinie nie zgodził się J. W., który w wywiezionej apelacji wniósł o jego zmianę i całkowite anulowanie roszczeń ZUS. Apelujący wskazał, że Sąd Okręgowy ustalił za 2003 roku przychód w wysokości 4.123 zł 60 gr. z tytułu prowadzonej działalności gospodarczej, a nie jest to przychód z działalności gospodarczej. Dalej skarżący podniósł, że zgodnie z art. 8 pkt. 1 lit 1 i c ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym, obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby objęte ubezpieczeniem społecznym, a jego działalność gospodarcza nie była objęta ubezpieczeniem społecznym. Natomiast na mocy art. 46 pkt. 1 dziennik ustaw nr 205, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać składki z dochodów ubezpieczonych, a nie z przychodów.

Sąd Apelacyjny rozważył, co następuje:

Apelacja ubezpieczonego okazała się nieuzasadniona.

Ponowna analiza zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, a także zarzutów podniesionych w apelacji prowadzi zdaniem Sądu Apelacyjnego do wniosku, że zaskarżony wyrok Sądu Okręgowego jest prawidłowy. Sąd Okręgowy przy ponownym rozpoznaniu sprawy starannie zebrał i rozważył wszystkie dowody oraz ocenił je w sposób nie naruszający swobodnej oceny dowodów. Prawidłowo dokonane ustalenia faktyczne oraz należyte umotywowaną ocenę prawną sporu Sąd Apelacyjny przyjmuje za własne, w pełni podzielając wywoły zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Z tego też względu sąd odwoławczy nie dostrzega potrzeby ponownego szczegółowego przytaczania zawartych w nim argumentów (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 5 listopada 1998 r., I PKN 339/98, OSNAP 1999/24/776 oraz z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 233/09, Lex nr 585720 i z dnia 24 września 2009 r., II PK 58/09, Lex nr 558303). Rozpoznając sprawę Sąd Okręgowy nie naruszył tak norm prawa materialnego, jak i zasad postępowania, które uzasadniałyby uwzględnienie wniosków apelacji.

W odpowiedzi na zarzut błędu w ustaleniach faktycznych polegający na przyjęciu, że w 2003 roku J. W. uzyskał przychód z prowadzonej działalności gospodarczej w kwocie 4.123 zł 60 gr. podkreślić trzeba, że takiego ustalenia Sąd Okręgowy dokonał nie tylko na podstawie dokumentacji przedstawionej przez Urząd Skarbowy w G., ale także na podstawie zeznań ubezpieczonego, który na rozprawie w dniu 14 lutego 2012 r. po okazaniu mu dokumentacji Urzędu Skarbowego zeznał, że „przychód spoza rolniczej działalności gospodarczej to był przychód z tytułu prowadzenia przeze mnie działalności gospodarczej od sierpnia 2000 r. do stycznia 2003 r. Jeśli chodzi o przychód za 2003 rok to przychód z innych źródeł dotyczy również prowadzenia wyżej wymienionej działalności gospodarczej.”. Natomiast w apelacji ubezpieczony poza zakwestionowaniem, że wykazana w dokumentach Urzędu Skarbowego kwota 4.123 zł 60 gr. – przychód z innych źródeł dochodu – nie jest przychodem z działalności gospodarczej w żaden sposób tego twierdzenia nie udowodnił. O obowiązku naprowadzania dowodów dla stwierdzenia faktów, z których strona wywodzi

skutki prawne przed sądem pierwszej instancji (art. 232 i 381 k.p.c.) J. W. został pouczony w przesyłce z dnia 6 grudnia 2010 r. doręczonej w dniu 10 grudnia 2010 r. (potwierdzenie odbioru przesyłki k. 12 akt). Zatem, kwestionując powyższe ustalenie – skarżący winien był naprowadzić w tym zakresie dowody. Natomiast skoro ustalenie to znajduje oparcie nie tylko w dokumentacji stworzonej i złożonej na potrzeby organu skarbowego w dacie jej sporządzenia, ale zostało także potwierdzone przez ubezpieczonego podczas jego przesłuchania przed sądem, to sąd odwoławczy nie znajduje podstaw do zakwestionowania wiarygodności zarówno dowodów, jak i ustalonego na ich podstawie stanu faktycznego sprawy.

Chybione jest również stanowisko apelującego, że prowadzona przez niego działalność gospodarcza w spornym okresie nie podlegała ubezpieczeniom społecznym. Czym innym jest bowiem podleganie obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym, a czym innym obowiązek odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne. W sprawie bezspornym jest, że w spornym okresie do dnia 28 stycznia 2003 r. J. W. podlegał ubezpieczeniom społecznym z tytułu umowy o pracę. Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 1 i 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (w brzmieniu obowiązującym od 30 grudnia 1999 r.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem ust. 3 i 6 oraz art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są:

- pracownikami,
- osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność.

Natomiast art. 9 ust. 1 ustawy systemowej (w brzmieniu obowiązującym od dnia 30 grudnia 1999 r.) wskazywał, że osoby, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1, 3, 10, 12-18a i 20, spełniające jednocześnie warunki do objęcia ich obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi z innych tytułów, są obejmowane ubezpieczeniami tylko z tytułu stosunku pracy, umowy agencyjnej, umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia, albo umowy o dzieło, jeżeli umowę taką zawarły z pracodawcą, z którym pozostają w stosunku pracy, lub jeżeli w ramach takiej umowy wykonują pracę na rzecz pracodawcy, z którym pozostają w stosunku pracy, członkostwa w spółdzielni, służby, pobierania świadczenia socjalnego lub zasiłku socjalnego.

Z przytoczonych uregulowań wynika, że J. W. będąc w okresie od sierpnia 2000 r. do 28 stycznia 2003 r. pracownikiem i osobą prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą podlegał obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym tylko z tytułu obowiązującej umowy o pracę.

Jednak ubezpieczenie zdrowotne było regulowane w spornym okresie, jak słusznie zwrócił uwagę sąd pierwszej instancji – przepisami ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu zdrowotnym (Dz. U. nr 28, poz. 153 ze zm.), która w art. 8 ust. 1 lit. a i c wskazywała, że obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby objęte ubezpieczeniem społecznym, które są: pracownikami, osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą. Przy czym, w myśl art. 22 tej ustawy, jeżeli spełnione są przesłanki do objęcia obowiązkiem ubezpieczenia, o którym mowa w art. 8, z więcej niż jednego tytułu, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest z każdego z tych tytułów odrębnie, jeżeli z każdego z tych tytułów uzyskiwane są przychody.

Powyższe uregulowania przy uwzględnieniu ustalonego stanu faktycznego prowadzą do wniosku, że J. W. z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej, z której uzyskiwał przychód, był również zobowiązany do uiszczania składek na ubezpieczenia zdrowotne z tego tytułu, niezależnie od objęcia go tym ubezpieczeniem z tytułu umowy o pracę.

Odnosnie kolejnego zarzutu apelacji, że na mocy art. 46 pkt. 1 dziennika ustaw nr 205 płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać składki z dochodów ubezpieczonych a nie z przychodów, podnieść należy, że norma ta nie ma wpływu na ocenę prawidłowości zaskarżonego wyroku. Przytoczony przez skarżącego przepis ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (j. t. Dz. U. z 2009 r., nr 205, poz. 1585 ze zm.) zamieszczony w rozdziale 4 tej ustawy zatytułowanym „Zgłoszenia do ubezpieczenia, prowadzenie kont i rejestrów oraz zasady rozliczania składek i zasiłków” dotyczy płatników składek (np. pracodawcy)

uiszczających składki za ubezpieczonych (np. pracowników) i wskazuje, że należne składki na ubezpieczenia społeczne płatnik składek potrąca się z dochodu ubezpieczonego. Natomiast podstawę obliczania składek na ubezpieczenia społeczne osób prowadzących działalność gospodarczą określał (od 30 grudnia 1999 r.) art. 18 ust. 8 ustawy systemowej, który stanowił, że podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w poprzednim kwartale, z zastrzeżeniem ust. 9 i 10. Z kolei, do ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia zdrowotne osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą, zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 6 lutego 1997 r. o powszechnym ubezpieczeniu społecznym (w brzmieniu obowiązującym od 30 grudnia 1999 r.), stosowało się przepisy określające podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe tych osób.

Uwzględniając powyższe, Sąd Apelacyjny uznał apelację J. W. za niezasadną i dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił ją w całości.

SSA Urszula Iwanowska SSA Barbara Białecka SSA Jolanta Hawryszko